

Ikaluktutiak Tingmiakakvik – Ikualaaligiyyit Ayoikhaivikhait Nunait Halumaktigutikhainik

Hamletkut Ikaluktutiami nigigani kivataaniitut Keelinikmi, Kitikmeoni Nunavut. Ikaluktutiami Tingmiakakvia hanianiitut kangikhuanit Ikaluktutiak, 3 km uataani Ikaluktutiak, Nunavut. Hamna tingmiakakvik angitjutait nunat 140mik ha ovalo atulikhimayuk tingmiakakvia 1950nit. Havagutait hanahimayut hamani nunainut ilauyut hapkoa: Tingmialigiyyi titigakviit, tingmiakakviit munagiyyiit titigakviit, Ukhukyuakakviit tutkukviit ovalo imiktiviit, tingmiat ovalo akhaluutit munagiyyiit. Munagiyyiit ovalo havakviit tingmiakakvik nuutitihimayut Autlaaktiligiyit Kanatami Kavamatkunut Nunatiami 1995mi. 1999mit, tingmiakakvik tiguyauhimaliktut Kavamatkut Nunavumi (GN). Ilanganut Ukiuktaktumi A Nuutitigutait Angigutaanut kitkanit Autlaaktiligiyit Kanatami ovalo Kavamatkut Nunatiami 1995mi, Autlaaktiligiyit Kanatami angikhimayut munagilugit ilangit hilakyuami ihumagiyyit naunaiyakhimayut hilakyualigiyyit ihivgiugutainit. Ikualaaligiyyit Ayoikhaitjutikhait Nunait (FFTA) naunaiyakhimayut Nunait Hilakyuami Ihumaalugiyait (AEC) 1994mi.

Ikualaaligiyyit Ayoikhaitjutikhait Nunait nigigani uataaniitut milvikmi. Hamna ayoikhaitjutikhait nunait pualgiyakhimayut uyagaliamik, nutkaktikakhutik ovalo angitjutikaktut 4.5 m x 3 m. Ukhukyuakakviit uataaniitut pualgiyakhimayumit. FFTAkut atukhimayut naitumik nuutitihimanmata Ikaluktutiamut Tingmiakakviit Autlaaktiligiyit Kanatamit Kavamatkut Nunatiamut.

FFTAkut nunait ilauyut tingmiat ayoikhaiviit nani ukhut ovalo ikualaalaaktut ilaani ikualaakhimayut ilanganut ikualaaligiyyit ayoikhaitjutainut. Nutkaktiviit pualgiyakhimayut, hanahimayut uyagalianit hanianit, ilauyut tingmiat ayoikhaivikhainut. Ukhukyuakaviit atukhimayut nunat kaangani ukhukyuakaviit ovalo paipait atugutainik uataaniitut ayoikhaiviinut. FFTAkut pikakhimayut nunat kaangani ukhukyuakakviit (AST). Autlaaktiligiyi Kanatami utikhimayut nunainut ovalo unguvakhimayait AST ovalo atuktait paipait ovalo pualgiyakhugit uyagaliamik nunait. Nunauyait pualgiyakhimayut tuhaktihimayut inikhimaliktut malgunik ovaluniit pingahunik avataani malguuk ukiumi, kinguliit pualgiyakhugit inikhimayut 1996mi.

FFTAkut naunaiyakhimayait tugaalugit ihivgiugutikhainik atugaakhimanmata ukhukyuamik atukhimayainik nunaini. Franz Environmental (Franz) ikayuktiit atuktauhimayut Inuligiyyit Havaktiligiyiinit ovalo Kavamatkut Ikayuktiit Kanatami (PWGSC) ovalo Autlaaktiligiyit Kanatami iniktigiaganik Ilangani II/III Hilakyualigiyyit Nunait Ihivgiugutainik (ESA) Ikaluktutiami tingmiakakviit. Havakhimayait inikhimayut naunaiyakhimayainik hilakyualigiyyit akiligutikhainik ovalo ihivgiuklugit halumaktigutikhait/aniktilaaktut munagitjutikhainik nunaini hilakyualigiyyit ihumaalugiyainik (APEC). AEC3 – Ikualaaligiyyit Ayoikhaitjutikhait Nunait (FFTA), Franzkut pitkuhimayut hapkoninga FFTAkunut:

- Ukhukyuat (PHC) aninaktuliit nunauyait ovalo imait nunat ataani (ilauyut haviit) AEC3mi (FFTA) ovalo 4mi unguvaktiklugit ovalo halumaktiklugit nunami nunait halumaktiligiyiinit (LTF).

Haniani nunat kaangani nunait aninaktuliit nunauyait angitjutikaktut 3312 m² ovalo angitjutait 6624 m³. FRANZ pitkuhimayut PHC aninaktuliit nunaiyait ovalo imat nunat ataani (ilauyut haviit) AEC3mi unguvaktiklugit ovalo halumaktiklugit nunami halumaktivianik (LTF), ihumalutik 7,000m³ pikaktumik LTF hanalaakatut tingmiakakvimi. Ihumagilugit hilat anukhiinagutainik Ikaluktutiami (kayuinaktut, naitut auyait), Franz ihumayut hanianik 3,500m³ PHC aninaktuliit nunauyait halumaktilaaktut atufaalgut LTFmi ukiuk tamaat.

Atukhugit Autlaaktiligiysi Kanatami pihimayait hivulimit halumaktigutait tingmiakakvinik hanayakhat aatjikutauyut hilakyuangit ovalo pitkuhimayut nunait halumaktigilugit halumaktivianit Ikaluktutiami hivunikhait hanayakhat, angikhimayut Nunait Tutkuktuiviit atulaaktainik. Ikpinautait nunauiat halumaktiniaktut nunami LTF, taimaimat, akhut akiit mikiniaktut akyangitkumik aalanut pualgiyaktakhainik ovalo atufaalaaktut tingmiakakvimi. Hamna atulaaktait ikayuktauuut Autlaaktiligiysi Kanatami Hilakyualigiysi Munagiysi Atugutikhainik, Aninaktuliit Nunait Munagitjutikhait Paknaiyautainut ovalo piniaktait mikhaanut munagilugit hilakyuat.